

Hodnocení

12. ročníku česko-slovenského projektu

ZÁLOŽKA DO KNIHY SPOJUJE ŠKOLY: OKOUZLUJÍCÍ SVĚT PŘÍBĚHŮ, POHÁDEK A BÁSNÍ

Výběr ze zpětných vazeb základních škol a osmiletých gymnázií

Petra Wojczková (Základní škola a Mateřská škola Polanka nad Odrou)

Žáci 3. B pod vedením paní učitelky Vrbkové stihli záložky vyrobit před zahájením distanční výuky. Z tvrdého papíru vystříhali panáčky a panenky, přední stranu barevně ozdobili, na zadní stranu záložky nalepili hádanku a do kapsičky ukryli správné řešení. Při práci si povídali o Slovensku, o tom, kdo tam má příbuzné nebo tam byl s rodiči na dovolené. Po poslechu pohádky ve slovenštině pak hodnotili, jak dokážou porozumět řeči našich sousedů a seznámili se s některými slovy odlišnými v obou jazycích.

Absenci třídy 4. A jsme vykompenzovali zapojením většího množství žáků z 2. stupně. Po návratu se ovšem 4. A rychle pustila do práce a pod vedením paní učitelky Hranické se jim podařilo vše dohnat. Dvouhodinový blok zahájili krátkým videem ze seriálu Evropské pexeso, při jehož sledování si připomenuli pár informací o zemi našich sousedů. Seznámili se s knihami pro nejmenší děti, psanými ve slovenštině. Žačka Alice Sýkorová přečetla celou knihu Já Macík krásnou slovenštinou. Neznámá slova si vysvětlili. Ve skupinách se seznamovali se slovenskými slovíčky z těchto oblastí: jídlo, hračky, tělo, vlastnosti a činnosti. V poslední části připravili pro slovenské čtenáře záložky s kreslenými zvířátky, doplněné českým popisem.

V 6. ročníku proběhla v hodinách českého jazyka soutěž spojená se zajímavou slovenskou slovní zásobou, důležitou především pro turisty cestující k našim východním sousedům. Tři žáci, jejichž rodiče pocházejí ze Slovenska, si připravili referáty a popovídali nám, jakou roli hraje slovenština a slovenská kultura v jejich životě. V hodině literatury jsme četli pasáže ze slovensky psané knížky,

kterou jste nám zaslali. Příběhy z Trdelníkova žáky mile překvapily a pobavily. V rámci kapitoly o FOLKLOR jsem jim z knih lidových pohádek předčítala krátké pasáže a žáci hádali, o kterou pohádku se jedná, a v rámci kapitoly POVĚSTI se žáci věnovali četbě příběhů o neohroženém zbojníku Jánošíkovi, který bohatým bral a chudým dával, proto se jeho kouzelná valaška a opasek objevily na mnoha záložkách. Srovnávali postavu Jánošíka s českými Ondrášem a Jurášem a anglickým Robinem Hoodem. Většina žáků si v hodině výtvarné výchovy s paní učitelkou Chmelařovou zvolila techniku suchý pastel

a posléze záložky zalaminovali. V pondělí před 28. říjnem, státním svátkem, jsme si poslechli slovenskou státní hymnu a připomněli jsme si okolnosti jejího vzniku a srovnávali ji s hymnou českou.

V hodinách českého jazyka proběhlo v 7. a 8. ročníku několik aktivit, kdy žáci odhadovali význam slovenských slov, k tomu jim posloužil dětský česko-slovenský slovník Jak velbloud potkal řávu. Paní učitelka Kusová s nimi četla i slovenské básničky z knížky Ľ. Feldeka Uspávanka pre Martínka, humoristickou prózu Xaver s nohami do X od D. Heviera a Slovenské povesti od J. C. Hronského.

V hodině suplované paní učitelkou Sýkorovou, která žila na Slovensku, se žáci na slovenských říkankách a jazykolamech učili správnou výslovnost. A v době, kdy jsme si připomínali vznik Československé republiky, učila své předměty, tedy matematiku a tělocvik, slovensky. V rámci oslav 28. října se žáci 8. a 9. ročníku seznámili s osobností P. R. Štefánika. Prohlédli si slovenskou knihu J. Rezníka Oči plné oblohy a český komiksový román Štefánik od M. Baláže. Několik žáků si přečetlo knihu V. Borůvkové 1918 aneb Jak jsem dal gól přes celou republiku.

Záložky do knihy vyráběli žáci 7. – 9. ročníku v hodinách výtvarné výchovy. Většina tříd tento úkol plnila dvakrát – jednou jako volnou tvorbu, kdy si o námětu a výtvarném zpracování žáci rozhodovali zcela sami, na většině záložek se spontánně objevovaly české a slovenské vlajky. Podruhé dělali záložku s jasným úkolem – vytvořit ornament v národních barvách, tedy v modro-bílo-červené kombinaci. Před odesláním na Slovensko si ve škole udělali výstavku svých děl.

Dana Šamková (Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, Fr. Vančury)

Paní učitelky v jednotlivých třídách dětem vysvětlily, proč budou záložky vyrábět a koho s nimi ve slovenské škole v daleké Krupině potěší.

Jako námět pro výrobu záložek jsme si v naší škole zvolili příběh O nečesaných vláskách, pohádku O červené Karkulce, Makové panence a dětskou knížku Mezi brásky. Čtení příběhů a pohádek jsme spojili s maňáskovým divadlem a vyprávěním o pohádkách. Také jsme si zahráli na

ilustrátory a navrhli vlastní obal knihy. Záložky se nám všem moc podařily a do jejich tvoření jsme se pustili s velkou chutí. Věříme, že naše kamarády na Slovensku také potěší a nezapomenou si je vložit do své oblíbené knihy.

Celá akce se nám moc líbila. Máme velkou radost ze záložek a srdečného dopisu ze školy ve slovenské Krupině. Dopis jsme si společně v rámci hodiny slovenského jazyka přeložili a v jednotlivých třídách potom přečetli. Někteří z nás používají záložky při čtení ve Slabikáři nebo Čítance, jiní si je založili do knížek ve svém domově.

Jana Calkovská (Mateřská škola a Základní škola při Fakultní nemocnici Brno)

Vážení a milí pořadatelé projektu " Záložka do knihy spojuje školy",

chceme Vám oznámit, že jsme svůj úkol pro 12. ročník česko - slovenského projektu " Záložka do knihy spojuje školy", s tématem OKOUZLUJÍCÍ SVĚT KNIŽNÍCH PŘÍBĚHŮ, POHÁDEK A BÁSNÍ, splnili. Zavázali jsme se, že dětem do naší partnerské školy, kterou se pro letošní rok stala Súkromná základná škola

pre žiakov s autizmom HRDLIČKA, Exnárova 10, Košice, zašleme 30 záložek do knihy, ale opět se nám podařilo namalovat záložek mnohem víc. 18. října jsme na Slovensko do ZŠ HRDLIČKA odeslali 60

záložek do knihy. Práce na záložkách nás moc bavila. Malovaly děti malé i velké, bylo moc krásné, že všichni jsme pocítili lásku ke knihám a mnozí v sobě objevili i malířské nadání. Děkujeme Vám za tento úžasný projekt, který nám přináší radost i poučení.

Lenka Křížková (Základní škola a Mateřská škola, Město Libavá)

Naše škola se přihlásila do projektu **Záložka do knihy spojuje školy 2021**, jehož tématem pro letošní rok bylo zvoleno heslo: **Okouzlující svět knižních příběhů, pohádek a básní.**

Byla nám přiřazena slovenská škola – Základná škola Paňovce. Naše děti z 1. – 5. tříd se s nadšením daly do práce a tvořily v hodinách výtvarné výchovy, literatury i na setkáních ve čtenářském klubu záložky pro kamarády ze Slovenska.

Poslali jsme do Paňovců 35 záložek provedených různými technikami, s tématy různých knižních příběhů – ztvárněných konkrétně i abstraktně. Ze Slovenska k nám přišly také velmi krásné výtvořky, je zřejmé, že dětská fantazie je neomezená a záložky mohou být nejen praktickým dárkem, ale i zdrojem inspirace pro četbu, vlastní tvorbu a prostředkem k navázání přátelství.

Jana Kadlčíková (Základní škola Ostrava, Zelená 42)

Letošního ročníku projektu Záložka do knihy spojuje školy se zúčastnilo sto žáků třetí, čtvrté a páté třídy se svými třídními učiteli. Žáci si ve výtvarné výchově vytvořili obal na svou nejmilejší knihu. Třídy navštívily knihovnu. Děti poslouchaly příběhy hrdinů v podání paní knihovnice. Další žáci jeli do galerie výtvarného umění, kde si prohlédli výstavu knih a knižních obalů. Na závěr výstavy si děti vytvořily svou vlastní knihu. Když jsme obdrželi kontaktní údaje na naši partnerskou školu v Bratislavě, nedočkavě jsme hledali stránky školy, abychom se o ní dověděli více. V hodinách českého jazyka jsme se věnovali také slovenskému jazyku. Žáci zjistili, že mnohým slovům rozumí. Ve výtvarné výchově jsme ztvárnili třídu plnou čtenářů. Do balíčku k záložkám pro naše kamarády přidal pan ředitel drobné dárky z našeho města. A samozřejmě jsme přiložili do balíku také dopis.

Záložky jsme se zaujetím vyráběli,

o hrdinech knih si povídali.

Četli jsme a tvořili,

skvěle jsme se bavili.

Celý měsíc jsme knižními aktivitami žili,

mnohé jsme se přiučili.

Se slovenskou školou jsme se seznámili

a nová přátelství navázali.

Děkujeme všem,

že jsme zažili skvělý nejednen den.

Jana Chochooláčová (Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice)

A závěrem jeden dopis v plném znění, který krásně mapuje práci gymnazistů v Ivančicích v projektu a jejich nadšení z práce na záložkách:

Vážená paní magistro,

chtěli bychom Vám poděkovat za zajímavý projekt Záložka do knihy spojuje školy, do něž se naše gymnázium zapojilo již osmým rokem. Odeslali jsme záložky, které vyráběli naši studenti nižšího stupně gymnázia (prima - kvarta), v tomto roce do Humenného - do Církevní spojené školy, ul. Duchnovičova 24. Na počtu záložek jsme se bez problémů s kolegyní Mgr. M. Radovou domluvily (120 ks) a věříme, že s našimi kolegy i studenty – přáteli z Humenného budeme nadále spolupracovat. Snad se jim budou záložky od nás líbit.

Záložky do knihy studenti vyráběli v hodinách českého jazyka a literatury jak ve třídách, tak i v krásné školní zahradě, kde nechala naše paní ředitelka v loňském roce postavit altán vybavený pro jednu vyučovací třídu lavicemi, židličkami i výpočetní technikou. Studenti zde tedy mohou pracovat při pěkném teplém podzimním počasí, mohou si zde udělat výstavku knih, které by ostatním doporučovali k přečtení, poslouchat v příjemném prostředí ukázky z vybraných audioknih.

Se studenty primy a sekundy jsme připravili přehled jejich nejoblíbenějších knih, literárních hrdinů a literárních žánrů. Literární hrdiny jsme charakterizovali (procvičovali jsme charakteristiku vnější i vnitřní, přímou i nepřímou), v rámci nepřímé charakteristiky jsme si četli ukázky z knih, které ukazovaly, jak se naši knižní hrdinové chovají. Hovořili jsme o literárních druzích. Poučili jsme se, jak je psán divadelní scénář, a části scénáře jsme společně četli. Toto dramatické zpracování textů nás velice oslovilo. Zajímali jsme se také o ilustrace knih, srovnávali jsme například několik vydání jedné knihy s rozdílnými ilustracemi.

Vypracovali jsme také statistiku, kdo a jak knihy ke čtení získává. Mnoho žáků knihy dostává jako pěkný a žádaný dárek k narozeninám a Vánocům, mnozí si půjčují knihy od rodičů a prarodičů, kteří mají dobře zásobené domácí knihovny, mnoho studentů navštěvuje městské a obecní knihovny. Stranou nezůstala ani naše školní knihovna, ve které najdou studenti mnoho knih zejména pro školní referáty a později i k přípravě k maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury. Připomněli jsme si, že naše školní knihovna z knižních darů, které dostává od občanů města, připravuje pravidelně výstavky, z nichž si studenti naší školy mohou vybrané knihy odnést zadarmo do svých domácích knihoven.

Udělalí jsme si také přehled dobře zásobených knihoven v okolí Ivančic, které naši studenti rádi navštěvují.

V rámci práce s knihami jsme také navštívili Městskou knihovnu v Ivančicích, kde nám paní knihovnice knihovnu představily, vyprávěly nám, jak jsou knihy řazeny, a ukázaly nám, jak si můžeme knihy objednávat a vypůjčovat prezenčně i online. Kdo ze studentů ještě neměl průkazku čtenáře, mohl si ji ihned na místě nechat vyhotovit.

Studenti tercie: *Při tvoření záložek jsme poslouchali audioknihu od A. C. Doylea – Pes baskervillský (připomněli jsme si detektivní žánr, který jsme probírali minulý školní rok). Dalším krokem byla charakteristika Sherlocka Holmese – probíráme ve slohu téma Charakteristika literárního hrdiny. Společně jsme na tabuli vypsali vlastnosti této postavy a poté se snažili postihnout její charakter.*

Nakonec každý ze žáků ostatním předvedl svou záložku, seznámil nás s dílem, které na záložce doporučuje, potom si zvolil jednoho z hrdinů příběhu a zkusil ho krátce charakterizovat.

Práce se velmi zdařila, třída se totiž na český jazyk dělí, nepracuje tedy najednou 30, ale 15 žáků, a tudíž je práce efektivnější.

Studenti kvarty: Při tvoření jsme poslouchali audioknihu od Karla Poláčka – Bylo nás pět namlouvenou Františkem Filipovským. Kousky textů jsme se také snažili přečíst co nejzajímavěji a alespoň trošičku se přiblížit mistrovství pana Filipovského. Mluvili jsme o humoru v literatuře, vysvětlili jsme si pojmy jako nadsázka, ironie, černý humor, jazyková komika.

V následující hodině jsme si definovali pojem recenze, přečetli jsme si ukázky. Poté jednotliví žáci předvedli ostatním své záložky a pokusili se o krátkou recenzi doporučeného díla.

Připravené záložky jsme vyfotografovali a jako každý rok i letos je uveřejníme na webových stránkách školy (www.gjbi.cz). Vytvořili jsme také jako již tradičně několik nástěnek s námětem projektu. Článek doplněný fotografiemi vyjde také v regionálním tisku – Ivančickém zpravodaji, text bude uveřejněn v Zrcadle.

Projekt vždy prezentujeme v rámci dne otevřených dveří naší školy (tentokrát v lednu 2022), kdy vystavíme nejen nástěnky s prací našich studentů na fotografiích, ale také fotografie záložek a dárečky, které jsme dostali z naší partnerské slovenské školy. Vystavované materiály mají vždy u rodičů, studentů i dalších návštěvníků gymnázia velký ohlas a projekt je hodnocen velmi pozitivně.

Každoročně také zmiňujeme tento projekt jako velmi úspěšný ve výroční zprávě naší školy a uveřejňujeme o něm článek v ročence gymnázia.

S pozdravem

PhDr. Jana Chocholáčová, GJB Ivančice, p. o.

Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice